

[Waldorff]

hele diskussionen om, hvad man gør ved affaldet, og hvordan man skal håndtere det, handler om, at vi bør sige fra over for en teknologi, som påfører mennesker, i princippet hele verden, og som påfører miljøet en belastning, som er uoverskuelig selv for en siddende miljøminister i Danmark. Håndteringen af affaldet og den interesse, som svenskerne har i at lave en oparbejdning på la Hague i Frankrig, er i virkeligheden efter min mening en miljøtrussel af et omfang, som en dansk regering heller ikke kan forholde sig tavs over for.

Jeg vil sige, at næsten uanset om det skulle igennem danske farvande eller ej, så måtte man gå ind i det, bl. a. fordi man også på internationalt plan arbejder mod spredning af atomvåben, og fordi det også er et vedkommende politisk aspekt for en dansk regering, om der igennem håndteringen af det svenske atomaffald fremskaffes plutonium, som kan bruges først i den franske foreringsreaktor og derefter i den franske atomindustri, eller at man i det hele tage accepterer, at endnu flere begynder at sende atomaffaldet rundt i hele verden, hvad der betyder nye bevoftningsopgaver og nye risici for sabotage, for uheld og for udslip og for den terrorismetrussel, som man altid svinger om sig med, og som i forbindelse med netop plutoniumspredning faktisk også er temmelig reel.

Det mener jeg i sig selv kunne være grund til, at en dansk regering sagde fra over for de svenske projekter om transport internationalt af det affald, som man med god ret kan fastholde bør være deres eget problem.

Det andet spørgsmål er, at man påfører danskerne den yderligere ubehagelighed, at man vil benytte Øresund og Store Bælt til at transportere det farlige affald. Det skulle jeg muligvis ikke gøre ret meget ud af, for det har andre også været inde på, men jeg synes, det er en alt for beskedent rolle, de danske miljømyndigheder har tildelt sig selv i forhold til de svenske planer. Når miljøministeren siger, at Danmark har forståelse for, at man gerne vil have sig en sejlroute i Øresund, men ikke har forståelse for, at det skal være en hovedsejlroute, så mener jeg, at man er derhenne i kompromiserne, så det næsten kunne være det samme. Jeg mener i og for sig, at man burde sige til miljøministeren – hvis det havde nogen udsigt til at have nogen

effekt i øvrigt – at vi vil simpelt hen ikke acceptere, at man bruger Øresund og i princippet heller ikke Store Bælt til at foretage de transporter; de må foretages over land i Sverige. Har de ikke en jernbane, der går til Oskarshamn, så må de bygge en jernbane, der går til Oskarshamn. Det problem kan ikke være vores.

Det kommer der selvfølgelig ikke noget ud af. Selvfølgelig har man ikke de formelle muligheder for at påberåbe sig miljøkonventionen i denne sag, men man har nogle andre muligheder, og de er politiske. Hvis man tilstrækkelig stærkt siger til Sverige, at det er uacceptabelt, så bliver svenskerne selvfølgelig også i langt højere grad tvunget til at argumentere for den påståede nødvendighed af at håndtere affaldet sådan, som de nu vil gøre det. Her mener jeg ligesom hr. Dræbye, at det kunne man have gjort meget bedre. Det kunne man have gjort meget stærkere.

Når nu det hele er gået galt, kan vi da altid vedtage en dagsorden om, at man skal henvende sig endnu en gang – med det undskyldende smil, som man selvfølgelig er nødt til at have på, når man er for sent ude og burde have sagt det for længe siden – og bede om at få taget spørgsmålet op i den komité, som er blevet nedsat efter reglerne i den nordiske miljøkonvention. Det kunne jeg sådan set godt gå ind for, men jeg vil godt spørge miljøministeren direkte – hvis han skulle modtage denne dagsorden – om det vil indebære, at han understreger over for de svenske myndigheder, at så må vi naturligvis forudsætte, at man udsætter sejladsene, indtil det spørgsmål er blevet behandlet færdig. Det vil måske vare til næste efterår. Det er jo nogenlunde den frist, som komiteen har, november 1983. Det ville være ærgerligt for svenskerne, for så var man nødt til at standse Barsebäck et halvt år. Jeg mener ikke desto mindre, at det er det eneste rimelige, da vi ellers skal udsættes for disse atomaffaldstransporter. Hvis man i øvrigt går ind for sagen i det danske folketing og i den danske regering, så tror jeg faktisk også, at det vil være muligt at få svenskerne til at acceptere, at man gjorde det.

Hvis miljøministeren ville tage den del af det med og sige, at det måtte naturligvis være en konsekvens af en sådan dagsorden i folketinget, så ville vi også støtte den dagsorden.